

Jedrce

Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije

oktober, november 2004

Spoštovani, želimo, da bi bilo *Jedrce* glasilo, ki bi člane DJS mesečno obveščalo o novostih - zato vas prosimo za vaše zanimive prispevke s področja jedrske in sevalne varnosti

Vabilo na srečanje - razgovor o življenju jedrske elektrarne NEK

Sekcija Alfa bo **15. novembra 2004** v večernih urah v prostorih Avditorija Centra Evropa na Dalmatinovi 4 v Ljubljani organizirala že drugo srečanje v tem letu. Zbrali se bomo ob 17:30, predavanje se bo pričelo ob 18:00, srečanje pa bomo zaključili ob 19:30. Tokrat bo to razgovor o življenju naše Jedrske elektrarne v Krškem. Srečanje je namenjeno predvsem poslušalcem iz vrst splošne javnosti. Pričeli ga bomo z uvodnim predavanjem gospoda **Martina Novšaka iz NEK** o sami jedrski elektrarni, njeni gradnji, zagonu, poteku modernizacije ter tudi drugih vidikih življenja jedrske elektrarne. Predavanju bo sledila razprava, ki jo bo vodila gospa Metka Kralj.

Kljub temu, da bo razgovor namenjen splošni javnosti, pa ste vljudno vabljeni tudi vi, člani Društva jedrskih strokovnjakov s prijatelji in partnerji.

Nadja Železnik, ALFA sekcija

port2004@ijs.si
www.drustvo-js.si/port2004
+386 1 588 5247, fax +386 1 561 2276

PORT2004, Nuclear Society of Slovenia, Jamova 39, SI-1000 Ljubljana, Slovenia

Tudi letos smo se zbrali na tradicionalni mednarodni konferenci "Nuclear Energy for New Europe". Konferenca je potekala od 6. do 9. septembra v Portorožu. Sodelovalo je 136 registriranih udeležencev iz 20 držav. Od poslanih 133 povzetkov jih je bilo na konferenci predstavljenih 107, od tega 50 ustno in 57 v obliki posterjev. Ves čas je aktiven tudi spletni portal konference: www.drustvo-js.si/port2004. V času po konferenci nas čaka še obdelava člankov in izdaja zbornika, in sicer na CD-ROM-u ter tudi v knjižni obliki.

Kar nekaj sponzorjev je sodelovalo ter s tem pripomoglo k uspešni izvedbi konference. Vsem se najlepše zahvaljujemo ob tem pa upamo na sodelovanje tudi še v prihodnje.

mag. Marjan Tkavc
Predsednik organizacijskega odbora

Ekskurzija DJS v Rudnik Žirovski vrh

Člani DJS smo si slupaj še z nekaterimi sodelavci URSJV 08. 10. 2004 ogledali Rudnik Žirovski vrh. Vreme nam je bilo naklonjeno, tako da smo pod strokovnim vodstvom predstavnika rudnika, gospodom Jožetom Rojcem spoznali rudnik in aktivnosti, povezane z njim.

Gospod Rojc nam je na področju samega rudnika slikovito predstavil, kako so na Žirovskem vrhu raziskovali, kako so gradili in odpirali rudnik, odkopavali rudo in jo predelovali v uranov koncentrat, kako so skrbeli za okolje in rudarje ter kako v zadnjih letih potekajo aktivnosti, ki so povezane s sanacijo in z zapiranjem rudnika.

Rudnik Žirovski vrh je bil verjetno eden najsodobnejših rudnikov v Sloveniji, nekdanji Jugoslaviji in celo na Balkanu. Rudnik je bil sodobno opremljen z modernimi stroji in tehnologijo, tako da je bilo potrebno v jamah delati kar do desetkrat manj delavcem kot bi bilo potrebno v primerljivih rudnikih drugje v Jugoslaviji. Sodobna samohodna jamska mehanizacija in temeljito prezračevanje sta omogočila uspešno in humano rudarjenje. Že od samega začetka so vestno skrbeli tudi za okolje. Rudnik je bilo eno redkih podjetij, ki je poskrbelo za zaprt krog tehnološke vode in imelo v že času rednega obratovanja dve čistilni napravi.

Nahajališče urana na Žirovskem vrhu je bilo odkrito leta 1960. Geološko-rudarske raziskave sta vodila Geoinstitut iz Beograda in kasneje Geološki zavod iz Ljubljane, še pred tem pa so po podatkih iz leta 1957 pojave povišane radioaktivnosti odkrili tamkajšnji gozdarji. Informativne meritve so opravili s t.i. "lovci" – težkimi in nerodnimi merilniki sevanja, ki so jih v petdesetih letih uporabljali geologi.

Po opravljenih raziskavah so ocenili, da se na področju žirovskega vrha nahaja 12 milijonov ton uranove rude s 16000 tonami uranovega oksida, kar je predstavljalo velik energetskega potencial.

Rudnik urana je bil ustanovljen leta 1976. Leta 1982 se je začelo odkopavanje uranove rude, leta 1984 pa proizvodnja uranovega koncentrata - rumene pogače.

Hidrometalurška jalovina se je odlagala na suho jalovišče. Proizvodnja je bila ustavljena leta 1990, čeprav je rudnik dosegel načrtovano količino in kakovost. V času proizvodnje je bilo v RŽV zaposlenih od 400 do 500 delavcev. Iz »žirovnovrškega urana« je bilo v NE Krško proizvedene nekaj čez 12000 GWh električne energije.

Ogledali smo si odlagališče hidrometalurške jalovine Boršt, zapeljali smo se mimo zadrževalnega bazena in odlagališča hidrometalurške jalovine Jazbec videli smo, kako potekajo dela na terenu, na osnovi katerih bo zagotovljeno, da bo večina površin vrnjena v praktično takšno stanje kot je bilo, ko na Žirovskem vrhu še ni bilo rudnika. Kot spomin na leta rudarjenja v teh krajih bosta ostali samo odlagališči HM jalovine Boršt in Jazbec

Že v mraku smo se ustavili ob radioloških vratih, ki so ob nesreči v Černobilu prva v takratni Jugoslaviji zaznala povišano sevanje zaradi černobilske nesreče tudi v naših krajih.

Rudnik je bil zaprt zaradi zmanjšanja potreb po uranovi rudi doma in zaradi močnega padca cen urana na svetovnem trgu ter predvsem zaradi močnega okoljevarstvenega ter protijedrskega gibanja v obdobju po Černobilu.

Več slik z ekskurzije si lahko ogledate na spletni strani društva:

<http://www.drustvo-js.si/mmg/zirvrh/>

Milena Černilogar Radež

